

БЪЛГАРСКО ДЕРМАТОЛОГИЧНО ДРУЖЕСТВО

ДЕРМАТОЛОГИЯ И ВЕНЕРОЛОГИЯ

DERMATOLOGY AND VENEREOLOGY

БЪЛГАРСКО ДЕРМАТОЛОГИЧНО ДРУЖЕСТВО

ДЕРМАТОЛОГИЯ И ВЕНЕРОЛОГИЯ

DERMATOLOGY AND VENEREOLOGY

ГЛАВЕН РЕДАКТОР

Николай Цанков

EDITOR IN CHIEF

Nikolay Tsankov

НАУЧНИ СЕКРЕТАРИ

Мирослава Кадурина

Снежина Василева

SCIENTIFIC SECRETARY

Miroslava Kadurina

Snejina Vassileva

ТЕХНИЧЕСКИ СЕКРЕТАРИ

Иван Богданов

Лилия Тивчева

TECHNICAL SECRETARIES

Ivan Bogdanov

Liliya Tivcheva

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Гюнтер Бург

Димитър Господинов

Жана Казанджиева

Андреас Кацамбас

Гриша Матеев

Лауренс Парिश

Кирил Праматаров

Йоханес Ринг

Андрю Финлей

Евгения Христкаева

Румяна Янкова

EDITORIAL BOARD

Günter Burg

Dimitar Gospodinov

Jana Kazandjieva

Andreas Katsambas

Grisha Mateev

Lawrence Parish

Kiril Pramatarov

Johannes Ring

Andrew Finlay

Evgenia Hristakieva

Rumiana Yankova

PURPURA ANNULARIS TELANGIECTODES НА МАЈОСЧИ АСОЦИИРАНА С ПРИЕМ НА ХРАНИТЕЛНИ ДОБАВКИ

Катерина Дамевска*, Стефана Дамевска**, Ким Нордман***, Игор Пеев****

*Универзитетска Клиника по Дерматология, Медицински факултет, Св. Кирил и Методий-Скопие, Северна Македонија

**Клиника по Дерматология и Венерология, Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда

***RWTH Aachen University, Aachen, Germany

****Универзитетска Клиника по Пластична и реконструктивна хирургија, Медицински факултет, Св. Кирил и Методий-Скопие, Северна Македонија
kate_damevska@yahoo.com

PURPURA ANNULARIS TELANGIECTODES OF MAJOCCHI ASSOCIATED WITH THE USE OF DIETARY SUPPLEMENTS

Katerina Damevska*, Stefana Damevska**, Kim Nordmann***, Igor Peev****

*University Clinic of Dermatology, Medical Faculty, Ss Cyril and Methodius University, Skopje, North Macedonia

**Department of Dermatology and Venerology, Acibadem CityClinic Tokuda Hospital University Hospital

***RWTH Aachen University, Aachen, Germany

****University Clinic for Plastic and Reconstructive Surgery Ss Cyril and Methodius University, Skopje, North Macedonia
kate_damevska@yahoo.com

РЕЗЮМЕ

Пигментните пурпурични дерматози (ППД) са състояния със сходна хистологична картина, които се диференцират предимно по морфологичните различия. Описаните клинични варианти включват болест на Schamberg, пигментна пурпурна лихеноидна дерматоза, lichen aureus, eczematoid-like purpura и purpura annularis telangiectodes на Majocchi [1].

Purpura annularis telangiectodes на Majocchi се характеризира с телеангиектатични макули, прогресиращи до хиперпигментни лезии с централно избледняване, което впоследствие преминава в ануларна конфигурация. Най-често се наблюдава симетрична дистрибуция на измененията по долните крайници. ППД са предимно идиопатични, въпреки че са описани случаи на ППД индуцирани от лекарства като аспирин и фуросемид [1].

Ключови думи: пигментни пурпурични дерматози, хранителни добавки, SARS-CoV-2

ABSTRACT

Pigmented purpuric dermatoses (PPD) are histopathologically similar conditions primarily differentiated through morphology. Clinical variants

described include Schamberg's disease, pigmented purpuric lichenoid dermatosis, lichen aureus, eczematoid-like purpura, and purpura annularis telangiectodes of Majocchi [1]. The latter is characterized by telangiectatic macules progressing to hyperpigmented patches with a central clearing, resulting in an annular configuration. The lesions are usually symmetrically distributed on the lower limbs [2]. PPD are mostly idiopathic, although medication such as aspirin and furosemide have been reported to cause PPD [1].

Key words: pigmented purpuric dermatoses, dietary supplements, SARS-CoV-2

КЛИНИЧЕН СЛУЧАЙ

Представяме пациент на 61-годишна възраст с Purpura annularis telangiectodes на Majocchi, асоциирана с неконтролирана употреба на хранителни добавки.

Пациентът се представи на дерматологична консултация през месец май 2022 година с оплаквания от обрив, започнал преди два месеца. Пациентът отрича за придружаващи заболявания, алергии и прием на медикаменти. Съобщава за повишена телесна температура до 38°C, хипосмия и суха кашлица. Налице е

Фиг. 1. Патологични промени, ангажиращи кожата на долните крайници

Фиг. 2. Червено-кафеникави ануларни плаки с централно избледняване

положителен тест за SARS-CoV-2 назофарингеален секрет, направен 4 месеца преди появата на обрива. Пациентът е провел терапия с тридневен курс с Азитромицин (500мг/ден), след което се отчита подобрение в общото състояние.

При прегледа се установяват патологични промени, ангажиращи кожата в областта на горни и долни крайници, включително по длани и стъпала, представени от червено-кафеникави ануларни плаки с централно избледняване. (фиг.1, фиг. 2)

Лабораторните изследвания (ПКК, глюкоза, CRP, D-dimer, СУЕ, коагулационен статус, фибриноген) са без отклонения. Хистологичното изследване дава данни за периваскуларен лимфоцитен инфилтрат с еритроцитна екстравазация, отговарящо на ППД.

Въпреки първоначалното отричане за прием на лекарства и добавки, при щателна анамнеза, пациентът съобщи за нередовен прием на хранителни добавки за „подсилване на имунната система“, които започнал по време на боледуването от SARS-CoV-2, без лекарско предписание. Освен висока доза на витамин Д (10 000 IU/ден), добавките включват 20 активни вещества: магнезиум малат, калций оротат, пробиотици, цинк, ацетил Л-карнитин, хидрокситирозол, витамини А, Б, Ц и Е. Обратно развитие на патологичните изменения се отчете след спиране на приема на хранителните добавки, с пълна резолюция за два месеца. Пациентът е клинично здрав 8 месеца след спирането на суплементите.

Ние считаме, че ПДД е отключена от неконтролиран прием на хранителни добавки, тъй като обратно развитие на лезиите се отчете едва след спирането на приема им.

Това е третият случай в научната литература на ПДД след употреба на хранителни добавки. Описани са случаи, свързващи появата на ПДД с прием на лекарства и храни [1]. В съответствие със случаите на индуцирана от диетата ПДД, при нашия пациент се наблюдава екстензивно засягане на кожата, за разлика от идиопатичните случаи на ПДД, които са ограничени до долните крайници [2]. В допълнение, скалата за вероятност за нежелани лекарствени реакции на Naranjo отговаря на вероятна лекарствена реакция (резултат=6) и лезиите бързо търпят обратно развитие при прекратяване на хранителните добавки, без фармакологична терапия.

Употребата на хранителни добавки, без лекарски контрол се увеличи значително по време на Ковид-19 пандемията поради достъпнос-

тта на хранителните добавки за “подсилване” на имунната система, закупуването им без лекарствено предписание и контрол и общоприетият факт, че тези добавки са безобидни [5]. Въпреки че нежеланите реакции са редки, има доклад за случай на ПДД, асоцииран с продължителен прием доза 22 пъти по-голяма от препоръчителната за витамин Е, и друг случай на ПДД след продължителна употреба на креатин и хидроксиметил бугират [4].

В литературата са описани няколко случая на отключване на ПДД два месеца след приложение на ваксина срещу SARS-CoV-2 (BNT162B2 и BBIBP-CoV-2) и един случай след инфекция със SARS-CoV-2, като възможният патомеханизъм е молекулярна мимикрия и кръстосана реактивност, водещи до увреждане на ендотела [6–8].

Въпреки че нашият пациент е получил две дози Gam-COVID-Vac една година преди кожните лезии и е страдал от лека SARS-CoV-2 инфекция, ние смятаме, че възможността SARS-CoV-2 да причини ПДД при нашия пациент е малко вероятна поради дългия период между инцидентите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение, считаме, че следва да се подобри разбирането за патофизиологията на ПДД в насока откриването на нови фактори в етиологията, включително и в посока откриване нови тригериращи фактори.

БИБЛИОГРАФИЯ

1. Kim DH, Seo SH, Ahn NH et al, Characteristics and clinical manifestations of pigmented purpuric dermatosis. *Ann. Dermatol*, 2015; 27: 404–410.
2. Li W, Reedy M, Alomari AK et al. Diet-induced Pigmented Purpuric Dermatitis Confirmed with a Rechallenge Response. *Cureus*, 2019; 11: e5273.
3. Chorny JA, Cohen J. Pigmented purpuric dermatosis associated with creatine supplementation. *Arch Dermatol*, 2006, 142: 1662–1663.
4. Unal E, Ergül G, Pigmented purpuric dermatosis after taking a dietary supplement. *Cutan Ocul Toxicol*, 2016; 35: 260–262.
5. Hamulka J, Jeruszka-Bielak M, Górnicka M. et al. Dietary Supplements during COVID-19 Outbreak. *Nutrients*, 2020;13(1):54.
6. Falkenhain-López D, Gutiérrez-Collar C, Arroyo-Andrés J. et al. Widespread purpura annularis telangiectodes following mRNA SARS-CoV-2 vaccine. *J Eur Acad Dermatol Venereol*, 2021; 35: 719-721.
7. Atak MF, Farabi B, Kalelioglu MB et al. Pigmented purpuric dermatosis after BNT162B2 mRNA COVID-19 vaccine administration. *J Cosmet Dermatol*, 2022; 21: 435–437.
8. Wollina U. Schamberg-like purpuric eruptions and tonsillitis in mild COVID-19. *Dermatol Ther*, 2020; 33: e13766.